

Arhitekta Indriķa Blankenburga (1887 – 1944) dzimta un projekti laikmetu griežos

Alīda Zigmunde, Rīgas Tehniskā universitāte, **Māris Zvaigzne**, Rīgas Valsts vācu ģimnāzija,
Ilze Gudro, Rīgas Tehniskā universitāte

Kopsavilkums. Rīgas Politehniskā institūta Arhitektūras nodaļas absolvents (1913), arhitekts Indriķis Blankenburgs (1887–1944) ir viens no pazīstamākajiem skolu ēku projektētājiem Latvijā starpkaru laikā. Vairums no viņa vairāk kā 30 projektēto skolu un citu celtnu joprojām tiek izmantotas arhitekta sākotnēji paredzētajiem mērķiem. Izmantojot Latvijas Valsts vēstures arhīva dokumentus un bibliotēku krājumus, rakstā izsekots Blankenburgu dzimtai, kā arī ieskicēts I. Blankenburga devums skolu arhitektūrā, sastādīts arhitekta projektēto skolu saraksts.

Atslēgas vārdi: Indriķis Blankenburgs, Blankenburgu dzimta, skolu projekti

Ievads

2017. gada 7. aprīlī Rīgas Valsts vācu ģimnāzijā notika zinātniski praktiska konference «Skolu arhitektam Indriķim Blankenburgam – 130». Atzīmējot Rīgas Politehniskā institūta absolventa, latviešu arhitekta jubileju, tika pārskatīts viņa veikums un dzīvesdarbība. Raksta autore minētajā konferencē referēja par arhitekta Indriķa Blankenburga dzīves mazāk zināmajām lappusēm. Uz minētā referāta pamata veidots šis pētījums, kas tapis uz Latvijas Valsts vēstures arhīva dokumentu un Latvijas Nacionālās bibliotēkas krājuma, tostarp rakstu periodikā, bāzes.

Arhitekta Indriķa Blankenburga dzimtas izpēte veikta pirmo reizi, iegūstot informāciju gan par vecākiem, gan māsu un brāļiem. Blankenburgu dzimtas stāstā daudz līdzīga ar citu latviešu ģimeņu likteņgaitām – izsūtīšana uz Sibīriju padomju varas gados, emigrācija Otrā pasaules kara beigās, jaunas dzīves sākums svešumā. Arhitekta ēku projekti glabājas Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts vēstures arhīvā, bet fotogrāfijas apskatāmas gan skolās, gan bibliotēkās un muzejos. I. Blankenburga projektētās ēkas joprojām kalpo Latvijai un tās ļaudīm, ir apskatāmās visos Latvijas kultūrvēsturiskajos novados – Kurzemē, Latgalē, Sēlijā, Vidzemē un Zemgalē.

Blankenburgu dzimta

Personas ar Blankenburgu uzvārdu ir dzīvojušas dažādās vietās Kurzemē, tostarp Liepājā un Vircavā. Domājams, ka 1852. gada 8. novembrī Vircavā dzimušajam Jānim Blankenburgam radnieki dzīvojuši Liepājā. Jānis Blankenburgs 19. gadsimta 70. gados apmetās uz dzīvi Rīgā, kur kopā ar sievu Katrīnu Blankenburgu, dzimušu Miķelsons, audzināja četrus bērnus – trīs dēlus un meitu. Jānis Blankenburgs bija amatnieks, strādāja par dzelzsgriezēju Baltijas vagonu fabrikā, [1] vēlāk bija meistars vagonu fabrikā «Fēnikss». Viņš kopā ar ģimeni dzīvoja Rīgā dažādās adresēs kamēr sakrāja naudu un ieguva īpašumu Pļavas ielā 5 [2]. Jāņa dzīvesbiedre Katrīne devās mūžībā 20. gadsimta sākumā, Jānis – 1934. gada 25. aprīlī.

1. attēls. Arhitekta Indriķa Blankenburga tēvs Jānis Blankenburgs, ap 1927. g. [1].

Jāņa Blankenburga vecākais dēls **Ferdinands Blankenburgs** dzimis 1877. gada 13. aprīlī Rīgā un, tāpat kā tēvs, bija izvēlējis dzelzsgriezēja arodu. Viņš zaudēja pirmo dzīvesbiedri, apprecējās 1933. gadā otrreiz ar Augusti Mekeniku [3]. Taču laulība ilga vien gadu un F. Blankenburgs atkal kļuva par atraitni. 1941. gada jūnijā viņš tika deportēts uz Sibīriju un 24. decembrī viņa dzīve aprāvās Molotovas apgabala Usoļlagā [4]. Ferdinanda Blankenburga 1906. gadā dzimušais dēls Arnolds Blankenburgs strādāja bankā un 1939. gadā kopā ar sievu Irmgardi un meitu Urzulu izceļoja uz Vāciju, jo sieva bija vācu tautības [5]. Ferdinanda Blankenburga meita Erna (1902– ?) apprecējās ar Alfrēdu Otto (1902–1940) un Otrā pasaules kara beigās kopā ar meitu Helēni un dēlu Periju devās bēgļu gaitās. Viņa darbojās Daugavas vanadžu kopā Anglijā.

Otrais Jāņa Blankenburga dēls **Arturs Blankenburgs** dzimis 1881. gada 17. novembrī. Viņš strādāja par dzelzceļa tehniķi un savu ģimeni neizveidoja. Arī viņu skāra padomju varas represijas – 1941. gadā Arturu apcietināja, ieslodzīja Rīgas Centrālcietumā un jūnija beigās nogalināja [6]. Iemesls represijām pret Blankenburgu ģimeni, acīmredzot, bija nacionālais noskaņojums un turība – viņiem piederēja liels nams Pļavas ielā, netālu no Rīgas Sv. Pāvila baznīcas, kur Jāņa Blankenburga bērni bija kristīti un iesvētīti.

Trešais, jaunākais dēls bija Indriķis Blankenburgs, kristīts ar diviem vārdiem – Indriķis Teodors, taču parasti otrais vārds dokumentos lietots netika. Viņš piedzima 1887. gada 7. aprīlī (pēc vecā stila jeb juliāniskā kalendārā – 26. martā) un septiņu gadu vecumā sāka skolas gaitas. Vecāku dzīvesvietas maiņas dēļ Indriķis mācījās vairākās privātskolās Rīgā – Boša, Zemīša un Mīlmaņa, bet 1898. gadā iestājās Rīgas pilsētas reālskolā, kuras septīto klasi absolvēja 1905. gadā. Tajā laikā Indriķa vecākie brāļi bija jau pilngadīgi un paši nodrošināja sevi materiāli. Vecāki, būdami latvieši, pieslējās vāciešiem, jo Rīgā 19. gadsimta otrajā pusē «valdīja vācu gars un vācu kapitāls», tāpēc tēvs Jānis Blankenburgs pieslējās vāciešiem, tā nodrošinot sev eksistenci. Indriķa «tēvs, kurš materiālā ziņā bija no tiem stipri atkarīgs, arī saviem bērniem uzstādīja šo «vācietību» par ideālu, lai gan savā iekšējā pārliecībā nenieka nebija zaudējis no savas tautības sajūtas» [7]. Indriķis Blankenburgs pārvaldīja dzimto latviešu, kā arī vācu un krievu valodu. Krievu valodā viņš mācījās reālskolā un studēja.

Rīgas Politehniskajā institūtā I. Blankenburgs iestājās 1905. gadā. Viņš sāka studēt Inženieru nodaļā, bet studijas drīz bija jāpārtrauc, jo nemieru dēļ augstskolu uz laiku slēdza. 1906. gada pavasarī viņš kā brīvklauvētājs apmeklēja lekcijas Dancigas Tehniskās augstskolas Inženieru nodaļā, bet rudenī turpināja studijas RPI Arhitektūras nodaļā. Inženiera- arhitekta diplomu viņš ieguva 1913. gadā [8]. Jau studiju gados (1907)

2.attēls. Indriķis Blankenburgs- studentu korporācijas „Tālavija” krāsnesis (RVVG muzeja krājums]

I. Blankenburgs iestājās latviešu studentu korporācijā «Talavija» un strādāja kā praktikants arhitektu Vanaga, Laubes un Nukšas birojos. Pēc studijām strādāja par taksatoru apdrošināšanas biedrībā «Rossija». 1915. gada sākumā I. Blankenburgs devās uz Tulu Krievijā un strādāja par inženieri kara ēku un būvju remontdarbos.

3.attēls. Indriķis Blankenburgs 20. gs. 30. gadu sākumā [9]

Latvijā Indriķis Blankenburgs atgriezās 1920. gadā. No 1922. gada jūlija līdz 1924. gada augustam viņš strādāja par arhitektu Latvijas Lauksaimniecības centrālbiedrībā. 1924.gada 8.jūlijā Indriķis Blankenburgs sāka darbu Izglītības ministrijas Skolu departamenta Tehniskajā birojā (vēlāk Būvniecības birojā) ar algu 230 Ls mēnesī [Valdības iestāžu paziņojumi. Valdības Vēstnesis, 1924.gada 22.jūlijs] un nostrādāja šajā amatā līdz 1938.gada 22.maijam, kad pēc paša vēlēšanās pārtrauca darba attiecības ar ministriju [Izglītības Ministrijas Mēnešraksts, 1938.gada 1.aprīlis]. Biroja uzdevumos ietilpa vadīt skolu ēku projektēšanu un pārraudzīt būvniecības darbus visā Latvijā. Pēc 1938. gada, acīmredzot, I. Blankenburgam bija privātprakse.

Būdams students, 1907. gadā I. Blankenburgs iestājās latviešu studentu korporācijā «Talavija» [11]. Draudzīgas attiecības viņam izveidojās ar RPI Komercijas nodaļas studentu Kārli Kurle-Kurli (1888–1928), kurš studijas nebeidza un vēlāk nopietni pievērsās glezniecībai. Pēc mākslinieka pārgrāšanās arhitekts I. Blankenburgs Meža kapos Rīgā uzcēla viņam un sev kopīgu pieminekli. Draudzīgas attiecības rīdziniekam Blankenburgam bija arī ar citiem talaviešiem, tostarp arhitektu Augustu Raisteru (1888–1967).

Augusts Raisters raksturojis savu amata brāli un vienaudzi Indriķi Blankenburgu kā nosvērtu, dziļi smalkjūtīgu, sirsnīgu goda vīru. Abi pēdējo reizi tikās 1944. gada septembra vidū Blankenburgu mājā Pļavas ielā 5. Abi bija ceļa jūtīs un cerēja vēl kādreiz tikties ārpus Latvijas. Augusts Raisters nonāca Vācijā, pēc tam ASV. Viņš atceras, ka I. Blankenburgs bija sagatavojis ceļa somas un stāstījis, ka palikt Rīgā «negribot un arī nevarot, jo viņam radies komunistiski noskaņots nelabvēlis, viens no bijušiem sētniekiem, kas, komunistiem ienākot,

centīšoties to sakompromitēt» [12]. Viņš bija nodomājis Rīgu atstāt apmēram pēc nedēļas. Kāpēc arhitekts nedevās bēgļu gaitās paredzētajā laikā, nav zināms.

Arhitekts Indriķis Blankenburgs šķīrās no dzīves savā mājā 1944. gada 16. oktobrī¹ un, iespējams, ir apbedīts Meža kapos Rīgā, blakus māksliniekam Kārlim Kurle-Kurlis. Savu ģimeni I. Blankenburgs nebija izveidojis. Tuvas attiecības viņam bija gan ar brāļiem, gan ar māsu, bet mūža nogalē viņu līdzās vairs nebija.

Māsa Emelīne Blankenburga bija Jāņa Blankenburga jaunākais bērns. Viņa dzimusi 1897. gada 7. septembrī un bija desmit gadus jaunāka par Indriķi, bet ar vecāko brāli Ferdinandu gadu starpība bija vēl lielāka – 20 [13]. Emelīne strādāja par kancelejas darbinieci, kantoristi, vēlāk par ierēdni un apprecējās ar Iekšlietu ministrijas darbinieku Rūdolfu Vanušku (1897 – 1978), kurš LU bija studējis mežkopību. Otrā pasaules kara beigās Emelīne un Rūdolfs devās bēgļu gaitās un uztraucās par brāli Indriķi. Viņa nezināja, ka brālis, piedzīvojot padomju armijas ienākšanu Rīgā, izdarījis pašnāvību, tāpēc Virtembergas latviešu laikrakstā «Dzimtene» 1945. gada oktobrī ievietoja sludinājumu, ka meklē brāli [14]. Emelīne Vanūska pēc Otrā pasaules kara līdzās citiem latviešu bēgļiem dzīvoja Eslingenā, Vācijā, pēc dažiem gadiem nonāca Mineapolē, ASV, kur dzīvoja līdz 1990. gada 3. maijam [16]. Pēc nācēju Vanušku ģimenei nebija, tika uzturētas draudzīgas saites ar radniekiem, tostarp brāļa Ferdinanda mazdēlu Periju Otto Austrālijā.

Emigrācijā dzīvojošie radnieki un paziņas apstiprinājumu par Indriķa Blankenburga došanos mūžībā guva tikai 1965. gadā, kad viņa laikabiedrs un korporācijas «Talavija» loceklis, latviešu arhitekts Augusts Raisters žurnālā «Architekts» publicēja kolēģim veltītu piemiņas rakstu [15]. Tiesa gan, informācija par I. Blankenburga un citu redzamu latviešu arhitektu nāvi rakstīja Oļģerts Šteinbriks jau 1950. gadā tā paša laikraksta 1. decembra numurā [1950.12.01 Architekts]. Jāatzīmē, ka laikā, kad sākās aktīvāka Rīgas Valsts vācu ģimnāzijas (RVVG) vēstures pētniecība, izkristalizējas ideja, ar kuru nāca klajā ģimnāzijas direktores vietniece Zane Jakovica un sociālā pedagoģe Inta Miezīte, par ievērojamā latviešu arhitekta kapa regulāru uzkopšanu. No 2010. gada divas reizes gadā novembrī un maijā viena ģimnāzijas klase dodas uz 2. Meža kapiem un veic elementārus I. Blankenburga kapa sakopšanas darbus. Visbeidzot – 2013. gadā veiksmīgi tika pabeigta I. Blankenburga kapavietas restaurācijas darbi [Zvaigzne, M. Rīgas Valsts vācu ģimnāzija laikmetu griežos. Grām. : Palīgs muzeja pedagogam. Rīga: RaKa, 98. lpp.].

4., 5. attēls. I. Blankenburga un K. Kurle-Kurļa kaps 2. Meža kapos pirms un pēc restaurācijas [RVVG muzeja krājums]

¹ Pēc Rīgas Valsts vācu ģimnāzijas ziņām – 15. oktobrī, taču patieso datumu ir grūti noskaidrot, jo mājās viņš bija viens.

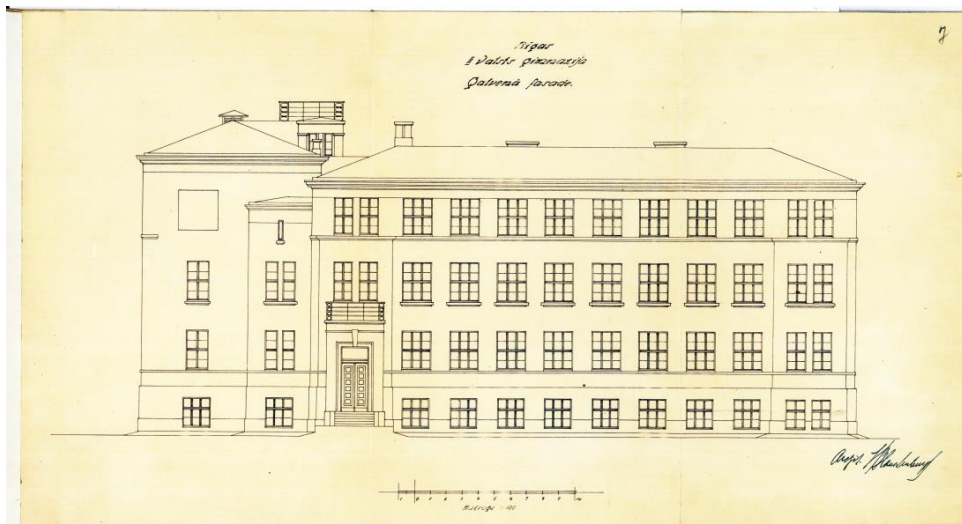
Indriķa Blankenburga veikums arhitektūrā

Blankenburgu dzimtas slavenākais pārstāvis arhitekts Indriķis Blankenburgs 20. gadsimta 20. un 30. gados projektējis vairāk kā 40 skolu ēkas un ir viens no pazīstamākajiem neatkarīgās Latvijas mācību iestāžu arhitektiem. Skolu muzeju biedrība 2017. gada sākumā sāka veidot sarakstu ar arhitekta projektētajām skolām un tajā tika ierakstītas 29 skolas[17]. Gada laikā raksta autoriem izdevies noskaidrot 43 mācību iestādes, kuru ēkas vai to rekonstrukcijas un piebūves projektējis I. Blankenburgs (skat. pielikumu). Latvijas centrālie un reģionālie preses izdevumi atspoguļoja gandrīz visu I.Blankenburga projektēto skolu celtniecības darbus un mācību procesa sākumu.. Arī Izglītība ministrija regulāri ziņoja par skolu celtniecības gaitu un aktualitātēm. Likumsakarīgi, ka vairākas reizes šajos rakstos parādījās arī I.Blankenburga vārds. [Izglītības ministrija valsts pastāvēšanas trešajā piecgadē. Izglītības Ministrijas Mēnešraksts, 1933.gada 1.novembris]. Piemēram, 1933.gadā populārajā žurnālā „Atpūta” pievērsta uzmanību skolu celtniecībai Latvijā kopš 1927.gada. Visvairāk fotografētas tieši I.Blankenburga projektētās skolu ēkas [Latvijas gaismas pilis. Atpūta, 1933.gada 1.septembris]. Informatīvi saturisks bija raksts 1935.gadā [Visos novados paceļas skaistas gaismas pilis. Pēdējā Brīdī, 1935.gada 10.marts] ar plašu I.Blankenburga projektēto skolu ēku aprakstu.

I.Blankenburga darbība plašāku rezonansi presē pirmo reizi iegūst 1923.gadā sakarā ar plāniem par Jaunburtnieku pagasta skolas celtniecību. Arhitekts esot operatīvi izstrādājis projektu [Jaunburtnieku pagasta skolas nams. Latvijas Vēstnesis, 1923.gada 21.marts]. Tomēr jaunā skola pagastā tiek uzcelta tikai 1936.gadā pēc P.Kundziņa projekta.

Ar skolu projektiem I. Blankenburgs iegājis Latvijas arhitektūras vēsturē kā skolu arhitekts. Kā redzams raksta autoru veidotajā I. Blankenburga projektēto ēku sarakstā, gandrīz visas viņa projektēto skolu ēkas kalpo izglītībai joprojām. Mācību iestāžu projektos ir gan funkcionālisma, gan art-deco un neoklasicisma stils, kas monumentālajām ēkām piešķir reprezentatīvu izskatu. Ēkas ir kļuvušas par pagastu, pilsētu atpazīstamības simboliem. Bet mūsdienu Aglonas katoļu ģimnāzijas ēka ir tikusi nodēvēta par «vienu no iespaidīgākajām vidusskolu² ēkām Latvijā» [20]. Blankenburga mācību iestāžu projektos fasādes ir veidotas klasiskās proporcijās, akcentējot vidusdaļu. Skolas arhitekts projektēja atbilstoši tā laika prasībām. Piemēram, toreizējā Rīgas II Valsts ģimnāzija Āgenskalna ielā 1931. gadā tika uzcelta kā vismodernākā Latvijas galvaspilsētā. Tā izskata ziņā atšķīrās no citiem I. Blankenburga projektiem, bija sarkanu ķieģeļu ēka uz augsta, gaiši apmesta cokola [21]. Ģimnāziju paredzēja 330 skolēniem ar plašām, gaišām klasēm, plašiem koridoriem, fizikas, dabaszinātņu, ķīmijas un zīmēšanas kabinetiem, vingrošanas telpām, plašu aulu, dušām un ēdamistabu. Interesanti, ka gandrīz vienlaicīgi ar skolas ēku Āgenskalna ielā, tapa apjomīgākais un arī starptautiskais projekts - Franču liceja ēkas projektēšana un celtniecība, kura kopējās izmaksas pārsniedza 400 000 Ls, no kuriem pusi sedza Latvijas valdība, pusi Latviešu - Franču tuvināšanās biedrība un Francijas valdības pabalsti [Apskats, Izglītības Ministrijas Mēnešraksts, 1930.gada 1.oktobris].

² Dažādos laikos Aglonas ģimnāzijas nosaukums ir bijis atšķirīgs.

6.attēls. I.Blankenburga parakstītais Rīgas II Valsts ģimnāzijas, galvenās fasādes projekts [22].

7.attēls. Skats uzģimnāzijas galveno fasādi 30.gadu vidū [RVVĢ muzeja krājums]

Nereti izstrādatie skolu projekti izrādījās par dārgu, tāpēc tie netika realizēti un ēku projektēšanai izvēlējās citus arhitektus. Indriķis Blankenburgs parasti izstrādāja nedaudz lētākus projektus nekā citi. Pēc to izstrādes esot bijis vieglāk projektus apstiprināt dažādās instancēs. Par to bija uzzinājuši arī Jēkabpils pilsētas domes locekļi, kuri noraidīja inženiera Pētersona iesāktu projektu un vēlējās, lai I. Blankenburgs izstrādā pamatskolas projektu [23]. Jēkabpils pilsētas dome komandēja grāmatvedi Borodovski un skolotāju Jēkabu Driķi iepazīties ar I. Blankenburga projektēto Gulbenes Valsts komerc- un arodskolu.

8.attēls. I.Blakenburgs 30.gadu 2.pusē [RVVG muzeja krājums]

Izstrādāt ideālus ēku projektus ne vienmēr izdevās arī I. Blankenburgam. Pasūtītāji arvien vēlējās lētākas un ērtākas ēkas, taču savi iebildumi dažreiz bija arī būvuzraugiem. Piemēram, 1929. gadā I. Blankenburga projektam Franču liecejam Rīgā, Valdemāra un Aristīda Briāna ielu stūrī, bija sākas nepilnības – «dažu durvju vēršanas virzieni, koka konstrukcijas pārāk tuvu dūmvadiem, neērta ieeja katlu mājā», kuras projektētājs būvēs laikā novērsa [24].

Dažos gadījumos Latvijas arhitektu devums analizēts arī kritiskā gaismā. Piemēram, šo pieeju izmantojis arhitekts J.Lūsis laikrakstā „Students” 1935.gadā, rakstot par Rīgas pilsētas mākslas muzejā izvietoto 1. Latvijas arhitektūras izstādi Sava tiesa kritikas veltīta arī I.Blakenburgam: „Īpaša trešās grupas pašķira ir tā saucamie idejiski «iesalušie», kuru pārstāvis ir I.Blakenburgs. Viņa darbi veidoti vājās klasiskas atskaņās, bet izteiksmē bāli, bez dzīvības, it kā putekļu pārklāti. Pateicoties iespējai daudz būvēt, J.Blakenburgs ir radījis latviešu skolu īstu «kroņa stilu». Ja skolu arhitektūras uzdevums būtu paust garīga sprieguma tukšumu, garlaicību un vienaldzību, tad Blankenburga skolu fasādes savu uzdevumu būtu veikušas tiešām spīdoši” [Arhitektūras izstāde. Students. 1935.gada 1.februāris].

Ne visi I. Blankenburga izstrādātie projekti tika realizēti. Piemēram, Daugavpils pilsētas 4. pamatskolas projekta realizēšana vilcinājās tāpēc, ka aprēķinātās būvdarbu izmaksas – 350 000 Ls Daugavpils pilsētas valde vēlējās samazināt par 40 – 50 000 latu . Par taupību jauno ēku celtniecībā un naudas lietderīgu izmantošanu norādījumus bija devis arī Valsts Prezidents Kārlis Ulmanis. Tika nolemts, ka būvprojektā tiks izdarīti grozījumi, tā samazinot būvdarbu izmaksas. Bija paredzēts pamatskolas celtniecību Daugavpilī pabeigt 1941. gada rudenī [25]. Zināms, ka mainoties varām, 1940. gada rudenī Latvijas PSR Tautas komisāru padome apstiprināja arhitekta A. Borbala izstrādāto minētās skolas projektu [26]. Pamatskolu pēc Blankenburga projekta neuzcēla arī Raunā, kuras pagasta padome 1938. gada 12. decembrī pieņēma lēmumu par jaunas skolas celtniecību [27] pēc ugunsgrēka Raunas 2. pakāpes pamatskolas ēkā. Mainījās politiskā situācija un vēlāk sākās Otrais pasaules karš, raunēnieši iztika bez jaunas skolas līdz pat 1956. gadam.

9. attēls. Valsts zemes bankas ēka Jelgavā, 20. gs. 30. gadi. Foto no Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzeja.

Bez tam I. Blankenburgs ir projektējis banku ēkas Alūksnē, **Jelgavā** un Kuldīgā, izstrādājis projektu Latvijas Valsts vēstures arhīva piebūvei Slokas ielā Rīgā, Kristus Karaļa baznīcai Meža prospektā 86, Sarkandaugavā (kopā ar K. Reisonu) [28], projektējis dzīvojamās mājas Rīgā, Madonā u. c. Pēc viņa projekta 1924.–1925. g. tika pārbūvēta Pāles Kalnakroga stadula – Pāles lauksaimniecības biedrības nams [29]. Neskatoties uz kritiku un neveiksmēm viņš bija un paliek viens no redzamākajiem latviešu arhitektu funkcionālisma skolas pārstāvjiem. Vairākas I. Blankenburga projektētās ēkas pretendē uz iekļaušanu starptautiskajā DoCoMoMo (International Working Party for Documentation and Conservation of Buildings, Sites and Neighborhoods of the Modern Movement) Latvijas reģistrā [Zībārte, I. Vairāk cieņas, mazāk baiļu. Sestdiena, 2002. gada 14. decembris]. Saskaņā ar speciālistu atzinumiem un vērtējumiem, šī tipa skolu ēkās nebija nekā lieka. Tās atbilda modernisma un lietišķuma principiem, kas atrada saskaņu ar izmantotajām neoklasicisma formām.

Indriķis Blankenburgs bija viens no Latvijas Arhitektu biedrības (1924), tagadējās Arhitektu savienības, dibinātājiem un vadītājiem (1929 – 1932). Arhitekts I. Blankenburgs tika apbalvots ar IV šķiras Triju Zvaigžņu ordeni (1934).

Avotu un literatūras saraksts

- [1] Latvijas Valsts vēstures arhīvs (turpmāk – LVVA) 2996. f., 2. apr., 30113. l.
- [2] LVVA 2942. f., 1. apr., 11082. l., 16. lp.
- [3] LVVA 2996. f., 2. apr., 30108. l.
- [4] Aizvestie: 1941. gada 14. jūnijs. Rīga: Latvijas Valsts arhīvs, Nordik, 2007, 449. lpp.
- [5] [3. personu saraksts]. *Valdības Vēstnesis*, 1939, Nr. 253, 11. – 12. lpp.
- [6] LVVA 2942. f., 1. apr., 11082. l., 65. lp.
- [7] Indriķis Teodors Blankenburgs. *Talavija, 1900–1925*. Rīga: Valters un Rapa, 1928, 98. lpp.
- [8] LVVA 7175. f., 1. apr., 1907. l., 213. lp.
- [9] LVVA 3234. f., 33. apr., 54226. l., 3. lp.
- [10] Iecelšanas un pārmaiņas Izglītības ministrijā. *Latvijas Kareivis*, 1938, Nr. 77, 5. lpp.

- [11] Talavija, 1900–1925. Rīga: Valters un Rapa, 1928, 98. lpp.
- [12] Raisters A. Arhitekta I. Blankenburga piemiņai. *Arhitekts*, 1965, Nr. 13, 27. - 28. lpp.
- [13] LVVA 2996. f., 2. apr., 30104. l., 3.–5. lp.
- [14] Meklē piederīgos. *Dzimtene*, 1945, Nr. 1, 2. lpp.
- [15] Raisters A. Arhitekta I. Blankenburga piemiņai. *Arhitekts*, 1965, Nr. 13, 27. lpp.
- [16] [Nekrologs]. *Laiks*, 1990, Nr. 67, 7. lpp.
- [17] Arhitekta I. Blankenburga projektēto skolu ēku saraksts un kontaktinformācija <http://www.skolumuzejubiedriba.lv/arhitekta-i-blankenburga-projekteto-skolu-eku-saraksts-un-kontaktinformacija/> [skatīts 30.12.2017]
- [18] Latvijas gaismas pils – jaunās skolas. *Atpūta*, 1933, Nr. 461, 16. – 17. lpp.
- [19] Vitckopfs Ā. Rīgas Valsts tehnikums Latvijas brīvvalsts gados. *Technikas Apskats*, 1965, Nr. 48, 11. lpp.
- [20] Rancāns F. Aglona. *Universitas*, 1993, Nr. 70, 9. lpp.
- [21] Caune, K., Vītola, G. Indriķis Blankenburgs – skolu arhitekts. Zinātniskās pētniecības darbs. RVVĢ muzeja krājums.
- [22] LVVA 6343. F. = projekts
- [23] Jēkabpils pilsētas domes sēde. *Jēkabpils Vēstnesis*, 1930, Nr. 19, 2. lpp.
- [24] Apsītis V. [Atmiņu zīmējumi]. *Franču Licejs, 1921 – 1940. Rakstu krājums (sast. J. Leimanis)*. Rīga: Franču licejs, Absolventu biedrības valdes izdevums, 1991, 104. lpp.
- [25] Daugavpils pilsētas 4. pamatskolu cels pēc Prezidenta norādījumiem. *Daugavas Vēstnesis*, 1939, Nr. 30, 2. lpp.
- [26] Tautas komisaru padomes lēmumi. *Brīvais Zemnieks*, 1940, Nr. 52, 2. lpp.
- [27] Raunā pacelsies stalta skolas ēka. *Smiltenes Ziņas*, 1938, Nr. 50, 2. lpp.
- [28] LVVA 6343. f., 20. apr., 77. l., 35. – 38. lp.
- [29] Slaucītājs K. Sabiedriskā dzīve Vidzemes jūrmalas apgabalā. *Ārpusskolas Izglītība*, 1929, Nr. 12, 327. lpp.
- [30] LVVA 6343. f., 7. apr., 110. l., 2. lp.
- [31] Šteinbriks, O. Arhitekts, 1950. Gada 1 decembris

I.Blankenburga projektēto skolu ēku saraksts (pētniecības rezultāti uz 05.05..2018).

	Projektējamā ēka, uzcelšanas gads, adrese	Ēkas statuss 2018. gada 1. janvārī.
1.	Dzelzavas sešklasīgā pamatskola, 1921.g., (sadarbībā ar arh. P. Kundziņu)	Dzelzavas pamatskola
2.	Ļaudonas lauksaimniecības skola, 1923.g., (sadarbība ar arh. J. Orleānu),	Izdegusi, ēka netiek izmantota.
3.	Krustpils valsts pamatskola, 1924.g. Jēkabpils, Rīgas iela 198.	Jēkabpils 3. vidusskola.
4.	Ilūkstes Valsts pamatskola, 1925. – 1927. g. Ilūkste, Raiņa iela 49	Ilūkstes novada 1. Vidusskola.
5.	Zilupes Valsts pamatskola, 1925.g., Zilupe, Skolas iela 1	Zilupes vidusskola
6.	Gulbenes Valsts komerc- un arodskola, 1927.g. Gulbene, Skolas iela 10.	Gulbenes novada valsts ģimnāzija
7.	Ludzas Valsts vidusskola, 1927.g., Ludza, Blaumaņa iela 4.	Ludzas pilsētas ģimnāzija
8.	Tukuma vidusskola, 1927.-1936.g., Tukums, Raiņa iela 3	Tukuma E.Birznieka-Upīša 1.pamatskola
9.	Rēzeknes Valsts komercskola, 1928.g., Rēzekne, Atbrīvošanas aleja, 71	Ēka tika sagrauta uzlidojuma laikā 1944.gadā un nav atjaunota
10.	Rēzeknes valsts vidusskola un skolotāju institūts Rēzekne, Atbrīvošanas aleja, 115	Rēzeknes tehnoloģiju akadēmija
11.	Jelgavas kurlmēmo skola, 1928.g. Jelgava, Filozofu iela 50	Jelgavas 2. internātpamatskola.
12.	Istras pamatskola, 1928	Istras vidusskola
13.	Aglonas ģimnāzija, 1928.-1939.g. Aglona, A. Broka iela 6	Aglonas katoļu ģimnāzija
14.	Līvānu pamatskola, 1929.g. Līvāni, Domes iela 3,	Līvānu inženiertehnoloģiju un inovāciju centrs
15.	Viļakas Valsts ģimnāzija, 1929.-1931.g., Viļaka, Pils iela 11	Viļakas Valsts ģimnāzija
16.	Valmieras valsts kurlmēmo skola, 1929.g., Valmiera, L. Paegles 5/7.	Valmieras vājdzirdīgo bērnu internātvīdusskola - attīstības centrs
17.	Balvu Valsts ģimnāzija, 1930.g., Balvi, Dārza iela 2	Balvu Valsts ģimnāzija
18.	Franču licejs, Rīga, 1930.g., Rīga, Valdemāra iela 48	Ēkas renovācija Rīgas Franču licejam.
19.	Nīcas sešklasīgā pamatskola, 1930.g. Nīca, Skolas iela 14	Nīcas vidusskola
20.	Indras vidusskola, 1930.g.	Indras pamatskola
21.	Rūjienas Valsts ģimnāzija, Rūjiena, 1931.g., Rūjiena, Skolas iela 24	Rūjienas vidusskola
22.	Valkas Valsts ģimnāzija, 1931.g., Valka, Raiņa iela 28a	Jāņa Cimzes Valkas Valsts ģimnāzija
23.	Rīgas 2.Valsts ģimnāzija, 1931.g., Rīga, Āgenskalna iela 21	Rīgas Valsts vācu ģimnāzija

24.	Jūrmalas pilsētas 3.pamatskola, Melluži, 1932.-1938.g., Jūrmala, Kronvalda iela 8	Pumpuru vidusskola
25.	Dubultu vidusskola (Kūrmājas pārbūve), 1933.g. Dubulti	Nojaukta 1970.gadā
26.	Ances pamatskola, 1933.g. Ances pagasts	Ances pamatskola
27.	Trapenes valsts sešklasīgā pamatskola, 1934.–1936.g.	Trapenes sākumsskola
28.	Rucavas valsts sešklasīgā pamatskola, 1934.-1938.g.	Rucavas pamatskola
29.	Jelgavas reālskolas atjaunošana Jelgavas skolotāju institūta vajadzībām, 1935.g.	Jelgavas Valsts skolotāju institūts
30.	Rīgas Valsts tehnikuma galevnās ēkas piebūve (uz Nolikta ielu), 1935.g.	Profesionālās izglītības kompetences centrs Rīgas Valsts tehnikums
31.	Smiltenes Valsts ģimnāzija, 1936.g., Smiltene, Dakteru iela 27	Smiltenes vidusskola
32.	Zemgales valsts sešklasīgā pamatskola, Dēmenes pagasts, 1936.-1937.g.	Zemgales vidusskola
33.	Medumu Valsts 6-klasīgā pamatskola, 1936.–1937.g.	Medumu pamatskola
34.	Salienas Valsts 6-klasīgā pamatskola, 1936.–1938.g.	Salienas vidusskola
35.	Dobele pilsētas pamatskola, 1938.g. Dobele, Dzirnānu iela 2.	Dobele Valsts ģimnāzija.
36.	Aknīstes valsts sešklasīgā pamatskola, 1937.–1938.g. Aknīste, Skolas iela 19	Aknīstes vidusskola
37.	Draudzīgā Aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzija, Cēsis, 1937.-1938.g., Cēsis, L. Paegles iela 1.	Cēsu Valsts ģimnāzija
38.	Skrudulienas Valsts 6-klasīgā pamatskola, 1937.–1938.g.	Skrudulienas pamatskola
39.	Pededzes pamatskola, Alūksnes novads, 1938.g.	Pededzes pamatskola
40.	Rīgas 3. Valsts ģimnāzija (Bij. Lomonosova ģimnāzija), Raiņa bulvārī 29, 1938	LU aģentūra Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūts.
41.	Dāvja Ozoliņa II pakāpes Valsts pamatskola, 1939.g. Ape, Pasta iela 26	Dāvja Ozoliņa Ape vidusskola.
42.	Varnoviču Valsts 6-klasīgā pamatskola, 1939.g. Kaplavas pagasts	Kaplavas pagasta Varnoviču bibliotēka
43.	Mazirbes pamatskola, Dundagas pagasts, 1940.g.	Mazirbes internātpamatskola.

Alīda Zigmunde, Dr. paed., was a specialist with the Museum of Riga Technical University from 1989–2007, and a Senior Researcher with Riga Technical University from 2007 to 2015. She is currently an Associate Professor with the Institute for Humanities and Head of the Department for Historic Research and Scientific Publications of the Research Centre for Engineering History of Riga Technical University. Her main academic interests include the history of pedagogy in Europe, history of education institutions and private schools, history of pedagogy at universities, history of engineering sciences and of universities.

Address: RTU Research Centre for Engineering History, Kronvalda bulvāris 1, Riga, LV-1010, Latvia

Phone: 371 298 696 42

E-mail: alida.zigmunde@rtu.lv

Māris Zvaigzne, Mg.hist., is currently history teacher in Riga State German Grammar School and in the Engineering High School of Riga Technical University. He completed doctoral studies at the University of Latvia at the Faculty of History and Philosophy in 2014. The main research interests and activities are history of soviet trade unions in Latvia (1940- 1990) and history of Latvian schools. He is a member of the Association of School Museums of Latvia. He has published articles in academic journals and articles collections, as well as in the Latvian press.

Address: Riga State German Grammar School, Āgenskalna str. 21, LV-1048

Phone: 371 26005464

E-mail: maris_zvaigzne@inbox.lv

Ilze Gudro, Dr. sc. ing., is currently Head of the Research Centre for Engineering History of Riga Technical University and a lecturer with the Institute of Design Technologies of RTU. Her main academic interests include the history of Riga Technical University, engineering sciences, interior, furniture and product design, materials science. She is a member of the team organizing the exhibitions of works of bachelor and master students of the Institute of Design Technologies of RTU (e.g. Fashion show «Ķīpsalas Pavasaris», design product exhibitions «Ķīpsalas Dizaina Kods», «Design Isle» etc.).

Address: RTU Research Centre for Engineering History, Kronvalda bulvāris 1, Riga, LV-1010, Latvia

Phone: +371 28897223

E-mail: ilze.gudro@rtu.lv

Alīda Zigmunde, Māris Zvaigzne, Ilze Gudro. The family of Indriķis Balnkenburgs (1887–1944) and Architectural Projects in the Scenes of the Age. The graduate of the

Department of Architecture of the Riga Polytechnical Institute (1913), architect Indriķis Blankenburgs (1887-1944) is one of the best-known school buildings architect in Latvia during the interwar years. Most of his more than 30 designed-projected schools and other buildings are still used for the original purpose of the architect. Using the documents of the Latvian State Historical Archives and library collections, the article follows the Blankenburg family, as well as outlines the contribution of I. Blankenburg to school architecture, the list of schools designed by the architect is drawn up.

Keywords: Indriķis Blankenburgs, the Blankenburgs family, school buildings projects

Алида Зигмунде, Марис Звайгзне, Илзе Гудро. Род архитектора Индрикиса Бланкенбурга (1887–1944) и его проекты в течении эпох (в круговороте времён).

Выпускник Архитектурного отделения Рижского политехнического института (1913) Индрикис Бланкенбург (1887-1944) является одним из самых известных проектировщиков школьных зданий межвоенного периода Латвии. Из его более чем 30 спроектированных школ и других строений большинство зданий продолжают по-прежнему использоваться для первоначально задуманной архитектором цели. Используя документы Государственного исторического архива Латвии и фонды библиотек, авторы исследовали род Бланкенбургов, проанализирован вклад И. Бланкенбурга в архитектуру учебных заведений, составлен перечень спроектированных архитектором школ.

Семья архитектора Индрикиса Бланкенбурга (1887–1944) и архитектурные проекты в течении эпох.

Выпускник Архитектурного отделения Рижского политехнического института (1913) Индрикис Бланкенбург (1887-1944) является одним из самых известных архитекторов школьных зданий, спроектированных в Латвии в межвоенные годы. Большинство из его более чем 30 разработанных проектов учебных зданий по-прежнему используются для первоначальной цели архитектора. Используя документы Государственного исторического архива Латвии и фонды библиотек, авторы исследовали семейство Бланкенбурга, а также в статье излагается вклад И. Бланкенбурга в архитектуру учебных заведений, составлен список школ, спроектированных архитектором.

Ключевые слова: Индрикис Бланкенбург, семья Бланкенбургов, проекты учебных зданий